

četrtninka

Četrtninka je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora.

kontakt: info@imz-maribor.org | 040 743 350

MOM, kaj še čakaš?

Participatorni proračun je sistem razporejanja dela proračunskega denarja tako, da o njegovi porabi soodločamo občanke in občani. Ker le prebivalke in prebivalci nekega mesta vedo, kakšne so investicijske prioritete v njihovi mestni četrti oz. krajevni skupnosti, je edino pravilno, da imajo besedo pri tem, kako se bo denar investicijskega dela mestnega proračuna porabljal.

Vsak župan/-ja in mestni svetniki/-ice bi se morali zavedati, da je za izboljšanje kakovosti življenja v neki občini nujno potrebno prisluhniti njenim prebivalkam in prebivalcem. Hkrati se na ta način lahko v veliki meri izognemo netransparenčnosti in korupciji. Kot se vsak dan znova izkazuje v več kot 1500 mestih in regijah v Evropi in drugod po svetu, kjer participatorni proračun že imajo, deluje ta mehanizem soodločanja tudi kot družbeni korektiv, saj spodbuja enakomeren razvoj mest in regij, zmanjšuje socialne razlike med prebivalci in viša stopnjo izobrazbe. Na dolgi rok uspešno ruši obstoječa krivična razmerja moči in omogoča grajenje solidarne in vključujoče skupnosti.

V New Yorku so prav minuli konec tedna (11.-12. 4. 2015) prebivalci odločali o tem, na kakšen način bodo skozi participatorni proračun razporedili milijone dolarjev. Član mestnega sveta v New Yorku I. Daneek Miller je participatorni proračun opisal kot temeljno gonilo življenja in razvoja v skupnostih. "Participatorni proračun omogoča posameznikom, da delajo skupaj za dosego

skupnih ciljev, ki bodo prinesli dolgoročne učinke pri zagotavljanju potreb skupnosti," pove Miller in doda: "Videli smo že, kako to poteka v praksi. Predstavniki različnih sosesk z roko v roki harmonično delujejo za skupno dobro."

Predstavitveni sejem predlogov projektov za participatorni proračun v njujorškem 39. okraju (vir: <http://pbnyc.org>)

Letos so prvič o delu proračuna soodločali prebivalci istrskega Pazina. Gre za pilotni projekt participatornega proračuna na Hrvaškem. Z denarjem, ki je na voljo, bo od 150 predlaganih projektov občanov občina skozi participatorni proračun izvedla 100 projektov, ki so jih prebivalci Pazina izglasovali na zborih občanov.

Zakaj participatornega proračuna (PP) torej še zmeraj nimamo v Mariboru, kljub dejstvu, da je Inicijativa mestni zbor že avgusta 2013 županu Andreju Fištravcu poslala predlog PP?

nadaljevanje na naslednji strani >>

nadaljevanje iz uvodne strani

Zakaj torej participatornega proračuna še zmeraj nimamo v Mariboru?

Če si ogledamo razvoj dogodkov, ugotovimo sledeče: po več mesecih, ki so pretekli od tistega vročega avgustovskega dne pred skoraj dvema letoma in po številnih neodgovorjenih klicih in neodgovorjenih dopisih naslovljenih na MOM, je IMZ dosegla, da se je februarja 2014 zgodil sestanek z županom, na katerem je bilo jasno, da si nihče na MOM pripravljenega predloga ni natančno prebral, saj je bilo iz razgovora vidno, da ga niso razumeli. So ga pa v ihti, da bi dokazali njegovo nelegalnost, poslali v preverbo Ministrstvu za finance, ki je podalo mnenje, da bi se PP v predlagani obliki lahko brez težav uvedel v MOM. V vmesnem času se je v Mariboru oblikovala širša koalicija podpornikov PP, sestavljena iz različnih posameznic in posameznikov, nevladnih organizacij in drugih iniciativ, imenovana Odločaj o mestu! S strani MOM ponovno ni bilo glasu vse do jeseni 2014, ko je pobuda skozi napore dosegla sestanek in županu dopolnjen predlog, ki ga je v vmesnem času pregledal še ustavni pravnik, ponovno podala z namenom, da se ga vključi v proračun za leto 2015. Sledila je ponovna tišina s strani MOM, kljub temu, da je februarja 2015 pobuda Odločaj o mestu! v Maribor pripeljala dva predstavnika islandske organizacije Citizen's Foundation, ki je PP uvedla v Reykjaviku pred štirimi leti in s katerima se nihče iz MOM ni imel časa sestati in iz prve roke izvedeti, kako se PP izvaja v mestu, ki ima približno toliko prebivalcev kot Maribor, v državi, ki jo je kriza enako močno udarila kot Slovenijo.

Po vztrajanju pobude Odločaj o mestu! je MOM nato obljubila, da bo ustanovila delovno skupino, v kateri bosta tudi dva predstavnika iniciative. To se zaenkrat še ni zgodilo, je pa predlog obravnaval občinski Odbor za lokalno samoupravo in nekateri naklonjeni poslanci so ga na 1. seji MS predlagali v obravnavo. V časniku Delo smo nato v petek, 3. 4. 2015, lahko prebrali sledeč odgovor župana na novinarjevo vprašanje, kdaj bo MOM uvedla participatorni proračun: »Ker v proračunu

za leto 2015 časovno ni več mogoče uvrstiti participativnega proračuna, bo delovanje skupine usmerjeno zlasti v možnost, da bi se predlog upošteval pri pripravi dvoletnega proračuna.«

Če primerjamo zgoraj navedena dejstva z županovim odgovorom, je jasno, da v Mariboru, ki bi lahko v letu 2015 izvajal pilotni projekt participatornega proračuna v Sloveniji, politične volje za to ni. Očitno so se naši politični predstavniki odločili, da ljudem ne gre zaupati in da bodo raje ostali pri netransparentno izbranih projektih in netransparentno porabljenih sredstvih zanje.

Morda je čas, da ponovno vprašamo: "Komu zvoni?"

Pobuda Odločaj o mestu!

ODLOČAJ O MESTU! PARTICIPATORNI PRORAČUN

KOMU ZVONI?

ODLOČAJ O MESTU-POBUDA ZA UVEDBO PARTICIPATORNEGA PRORAČUNA
www.odlocajomestu.si

Poročilo o delu v samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnostih

SČS Radvanje, 31. 3. 2015

V Radvanju so nadaljevali razglabljanja o ureditvi ekoloških otokov v njihovi okolici. Otroci OŠ Ludvika Pliberška bodo pod mentorstvom učiteljev in likovne sekcije mestne četrti Radvanje poslikali 15 novih zabojsnikov, ki jih bo zagotovila Snaga. Le-ti bodo postavljeni na 15-ih lokacijah, ki jih je skrbno določilo turistično društvo. Delovna akcija se bo zaključila na osrednjem radvanjskem trgu, ki te dni – tudi po zaslugi delovanja SČS Radvanje – doživlja prenavo. Radvanjčani in Radvanjčanke so prav tako ugotovili, da je potrebno podrobneje pregledati 67 ekoloških otokov ter jih v prihodnosti na enoten, umetniški in očem prijeten način označiti. V ta namen se je osnovala delovna skupina. Dobrašen del zbora je bil namenjen predstavitvi socialnega podjetja Zadruga Svetovit, katerega osnovna dejavnost je nudenje pomoči starejšim na domu. Njen predstavnik Tone Veldin je odgovoril na številna vprašanja, udeleženska pa je ob tem osnovala idejo o socialnem podjetju "Gospodinjstvo Radvanje". V točki dnevnega reda "Proračun MOM 2015" se je predstavilo delo DS za proračun. Vseprošno nezadovoljstvo s proračunom, kot tudi z delom mestnih svetnikov, sploh iz te četrti, je rezultiralo v sklepu: "Predlagamo ponovno aktivacijo DS za spremembo volilnega sistema, lokalne zakonodaje in da se ta ideja razširi po ostalih zborih."

SČS Center in Ivan Cankar, 1. 4. 2015

Udeleženci zbora Center in Ivan Cankar so se na tokratnem zboru z dopolnitvijo pravil delovanja spomnili samega bistva zborov: načelo konsenza in načelo direktne akcije, ki so ju jasno dopisali k že zapisanim pravilom. Beseda je tekla o potrebi po ureditvi pešpoti na Piramido in Kalvarijo. Na Piramidi bi bilo potrebno očistiti jaške za odvajanje meteornih voda, na Kalvariji pa so traktorji pot poškodovali pri odvozu hlodovine in bi bila prav tako potrebna obnove. Na prihodnjih zborih bodo tako razmislili o načrtu za spom-

ladansko delovno akcijo. V vmesnem času pa se v duhu sloge morda udeležijo ene izmed akcij, ki jih načrtujejo v drugih mestnih četrtih. Na tokratnem zboru so bile predstavljene tudi nekatere pobude za revitalizacijo mestnega jedra, med drugim predlog »Živih dvorišč«, kot organizatorjev Urbanega Hackathona, o vzpostavitvi »Odperte pisarne« za urejanje in razvoj Maribora. Nadaljna prizadevanja za organizacijo samostojnega zbora pa bodo potrebna v mestni četrti Ivan Cankar, saj je bila prošnja v zvezi z uporabo prostorov doma krajanov Košaki za namene zborov zavržena.

SKS Pekre, 1. 4. 2015

Tokratnega zbora sta se udeležila ga. Lidija Polovič iz Foruma za socialno podjetništvo ter g. Tone Veldin iz zadruga SVETOVIT. Tema socialnega podjetništva je bila sicer zanimiva in je spodbudila razpravo, vendar se je večina krajanov zbora udeležila zaradi problematike kanalizacije ob Lackovi cesti. Gre za nedokončani del kanalizacije na relaciji Radvanje – Pekre, katere izgradnja se je začela že pred dvajsetimi leti. V zaključni fazi bi bilo potrebno zagotoviti še priključitev prebivalcev ob Lackovi cesti v Pekrah, vendar se slednje odlaga iz leta v leto. Pretekli pozivi krajanov preko sveta KS ostajajo brez odziva, zato bodo tokrat krajanji poskušali z pisnim apelom neposredno nagovoriti pristojne na MOM.

SČS Nova vas, 3. 4. 2015

Ker je Betnavski gozd priljubljeno sprehajališče in rekreacijsko območje prebivalcev desnega brega Drave, so se na zboru odločili, da pristopijo k akciji čiščenja polomljenega vejevja, ki ga je v gozdu polno še od predlanskega žleda. Predstavnik delovne skupine za proračun je udeležencem predstavil oblikovane predloge sprememb v letošnjem proračunu občine, ki so jih posredovali mestnemu svetu. Ker je iz poslovnika izbrisana vsaka možnost javne razprave o proračunu, bodo predloge, ki ne bodo

upoštevani, v obliki amandmajev posredovali svetnikom v razpravo. Med njimi so izpostavljeni povišani izdatki za delovanje občine, še posebej postavka materialni stroški, ki naj se znižajo na lansko raven, ostalo pa naj se nameni za investicijske projekte komunalne narave, ki so načrtovani po MČ in KS. Prav tako je bilo izpostavljeno kršenje sprejetega Lokalnega programa za kulturo ter sporna priporočila javnim podjetjem, da okrepijo tržno dejavnost, kar je po mnenju delovne skupine in udeležencev zbora strogo. Sredstva za izvedbo pilotnega projekta participatornega proračuna bo tudi potrebno najti, so prepričani. Udeleženci zbora so vsebino in namen delovne skupine podprli.

Udeleženci so se seznanili še z aktivnostmi, ki jih v MČ Nova vas izvajajo v zvezi s Tržnico Tabor ter z delom SSVUJD-a. Novi udeleženci na zboru so opozorili še na neustrezno skrb za okolje na javnih površinah in področjih, ki veljajo za funkcionalna zemljišča, a jim DS za okolje odgovarja, da v tem trenutku zadeve lahko urejamo le s svojimi rokami, saj brez odloka o javnem redu in miru, ki ga Maribor nima, tudi pristojni nimajo vzvodov, da bi kogarkoli prisilili k delu. Za sprejetje odloka pa si DS za okolje na tukajšnjem zboru prizadeva že lep čas, a zaenkrat mestne oblasti še niso pripravljene poslušati.

SČS Tabor, 8. 4. 2015

Zaradi bližajoče se delovne akcije čiščenja in urejanja Betnavskega gozda se je tokratnega zbora udeležilo več udeležencev četrti Tabor. Največji del zbora se je namenil ravno samoiniciativni akciji prebivalcev Tabora, ki bo potekala na dan zemlje v sredo, 22. aprila. Da bi se je udeležilo čim več prebivalcev – računa se predvsem na ljudi, ki redno zahajajo v gozd, prebivalce Tabora, Nove vasi, člane naravovarstvenih organizacij in ostale – se bo akcija odvijala v popoldanskih urah (od 14.00 do 18.00 ali 19.00 ure). Soboto poprej se bo okolico delovne akcije plaketiralo. Na akciji čiščenja se bo pobralo veje in smeti, ki ležijo po tleh. Pomoč je ponujena s strani javnih delavcev, ki že danes čistijo Betnavski gozd, sicer znotraj ograje, pozvalo se bo tudi udeležence SČS Nova vas, tabornike, skavte ... V nadaljevan-

ju zbora so udeleženci poročali o premikih v delovnih skupinah. Predlog, da se v občinskem proračunu namenijo namenska sredstva za vzdrževanje dreves, ki ga je pripravila DS za drevesa, se bo posredoval DS za proračun, ki ga bo skupaj z ostalimi amandmaji posredovala mestnim svetnikom. SSVUJD je – ker ni bilo odgovora na ključna vprašanja o poslovanju Mariborskega vodovoda s strani odgovornih – poslal pismo informacijskemu pooblaščenču.

Ob koncu zbora so se prisotni spomnili vseh uspehov svojega in delovanja drugih zborov v mestu. Temu primerna je tudi izbira naslednjega zbora, ki bo potekal kar v sklopu delovne akcije v Betnavskem gozdu v sredo, 22. aprila 2015, okoli 18.00 ure.

SČS Magdalena, 9. 4. 2015

Na zboru v Magdaleni so po dolgem usklajevanju prišli do čistopisa predlogov za Akt o ustanovitvi SSVUJD-a, ki se bo predlagal v branje in konsenzualno sprejetje vseh samoorganiziranih zborov v občini Maribor. Uskladili so delovno akcijo odpiranja zapuščenega gradbišča v mestni četrti Magdalena, ki se bo odvila 9. 5. 2015. K akciji bomo seveda pozvali tudi okoliške prebivalce, ki jim bo novourejeni prostor verjetno v največje veselje. Prav tako se bodo udeležili delovne akcije, ki jo organizira MČ Magdalena, kjer se bo čistilo obrežje Drave od Studenske brvi do Starega mosta. Ta se bo odvila 18. aprila od 8.00 do 12.00 ure. Prav takšna delovna akcija je bila predlagana na dveh zborih SČS Magdalena in kmalu bomo skupaj češnje zobali tudi na tem odseku sprehajalne poti ob Dravi.

SČS Studenci, 9. 4. 2015

Udeleženci so znova poudarili pomen izgradnje podaljška Ceste proletarskih brigad. Pozvali so Svet mestne četrti Studenci, naj bo tema naslednje seje sveta prav ta podaljšek. V obliki skepov so podali naslednje predloge: 1. MOM naj nemudoma plača svoj delež za odkup zemljišč. 2. MOM naj nastopi kot pobudnik pri tem projektu in sklene sofinancerski dogovor z Direkcijo za ceste Republike Slovenije. 3. MOM naj preuči pripravljenost delnega sofinanciranja s strani trgovskega podjetja Qlandia. 4. MOM naj ponovno preuči

: predračunsko projekcijo, saj se zdi nekajkrat precejšnja. Prebivalke in prebivalci Studencev si bodo še naprej aktivno prizadevali za izgradnjo podaljška. Prav tako bodo še naprej pozornost namenjali tudi ostalim perečim temam na Studencih. Ena takšnih je zagotovo tovarna Ecolab, ki sredi naselja proizvaja čistilna sredstva. O tem, kakšno škodo obrat povzroča ljudem in okolju ter kako to škodo omejiti ali odpraviti, bodo razpravljali na naslednjih zborih. ♻️

Aktivacija prebivalk in prebivalcev Posavja

Iniciativa za samoorganizirane lokalne skupščine v Posavju

V Posavju smo z zanimanjem in simpatijami spremljali nastanek in delovanje IMZ, saj so načela direktne akcije, horizontalnosti, nestranskarstva ter odklanjanje vseh oblik nestrpnosti del agende, ki jo tudi mi sprejemamo za svojo. Opazovali smo tudi zametke samoorganiziranih skupščin drugje po Sloveniji (Ljubljana, Koper, Zasavje). Pred dvema letoma smo v Brežicah organizirali okroglo mizo »Samoorganizirane lokalne skupščine«, kjer so nam svoje izkušnje predstavili tako tovariši iz IMZ kot tovarišice in tovariši iz Ljubljane. Žal so se od lokalnega prebivalstva okrogle mize udeležili le trije krajani, pa še od teh je eden bil »špicelj«, poslan na okroglo mizo s strani občinskih struktur. Kljub temu je bil rezultat okrogle mize formiranje »Iniciative za samoorganizirane lokalne skupščine Posavje«, v katero so se poleg članov Anarhistične

: Fronte Posavje (AFP) vključili še nekaj zainteresiranih posameznikov.

Lani v poletnem času so naše aktivnosti in načrti vzbudili zanimanje pri posavski celici Iniciativa za demokratični socializem (IDS), ki je ponudila sodelovanje. Ker je IDS del parlamentarne Združene leveice, smo ponudbo sprejeli s precej skepse ter pod izrecnim pogojem, da v sklopu Iniciative za samoorganizirane lokalne skupščine Posavje delujemo kot člani le-te in ne kot IDS in AFP frakcije. Pomoč IDS-a smo sprejeli predvsem zaradi obljube o pomoči pri reševanju logističnih težav (iskanje prostorov, kjer bi lahko pričeli z organiziranjem skupščin, pomoč pri objavah v medijih in podobno).

V sodelovanju z IMZ je bila konec poletja v Brežicah organizirana zelo lepo obiskana delavni-

ca za izobraževanje moderatorjev. Udeležilo se je 15 udeležencev, že na naslednjem sestanku Iniciative za skupščine v Posavju pa je bilo zelo jasno čutiti znake poskusa instrumentalizacije – ko smo razpravljali o pobudi za uvedbo participatornega proračuna v posavskih občinah (predvsem v Krškem in Brežicah), so tovariši iz IDS »frakcije« vztrajali na tem, da našo pobudo predstavimo tudi SMC in z njo nastopamo po predstavnih kanalih. Skratka, to je bila »grenka pilula«, po kateri čutimo, da smo zopet na začetku poti. Težave pri organiziranju lokalnih skupščin v našem lokalnem okolju so po eni strani predvsem logistične, ker je zelo težko, če ne kar nemogoče, najti ustrezen prostor za delovanje – prostori nekdanjih krajevnih skupnosti in mladinski centri so večinoma povsem skomercializirani, v šolah se bojijo občinskih struktur ... Rečemo lahko, da pri iskanju prostorov še nismo povprašali edino v župniščih. Druga, še večja težava je v tem, da je takšen način delovanja

ljudem velika neznanka, ker ne vedo nič ali skoraj nič o takšnih praksah v Mariboru, Zasavju, Ljubljani, po Evropi in po svetu. Menimo, da bi morali zanimanje ljudi vzpodbuditi z objavami člankov in intervjujev v lokalnih medijih. Iz Dolenjskega lista so pred časom že pokazali zanimanje za tovrstnim materialom.

V Posavju si želimo, da gesli »Drugačen svet je možen« in »Svojo prihodnost si bomo vzeli nazaj« čimprej postaneta izvedeni. Zato si bomo še naprej prizadevali vzpostaviti samoorganizirane skupščine, ki bodo prebivalkam in prebivalcem Posavja omogočile boljši način odločanja. Vse, ki bi nam pri tem želeli pomagati, vabimo, da nas kontaktirajo na iniciativa.posavje@riseup.net.

ČETRNI in KRAJEVNI ZBORI: KJE IN KDAJ SE SREČAMO?

SČS Tabor	sreda, 22. 4. ob 18.00	Betnavski gozd
SKS Kamnica	sreda, 22. 4. ob 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Pobrežje	sreda, 22. 4. ob 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Magdalena	četrtek, 23. 4. ob 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 16
SČS Studenci	četrtek, 23. 4. ob 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SČS Radvanje	torek, 28. 4. ob 19.00	MČ Radvanje, Lackova c. 43
SKS Pekre	sreda, 29. 4. ob 18.00	Dom kulture Pekre, Bezjakova 4
SČS Center in Ivan Cankar	sreda, 29. 4. ob 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SČS Nova vas	četrtek, 30. 4. ob 18.00	MČ Nova vas, Radvanjska c. 65
SČS Koroška vrata	četrtek, 30. 4. ob 18.00	MČ Koroška vrata, Vrbanska 10

Zbori ta teden: SČS Radvanje: torek, 14. 4. 2015*; SČS Pekre: sreda, 15. 4. 2015; SČS Center in Ivan Cankar: sreda, 15. 4. 2015; SČS Nova vas: četrtek, 16. 4. 2015.

* Zbori v Radvanju se po novem pričenjajo ob 19.00.